

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő, ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidék-ől pedig a postahivatalok úján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közve-títő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentetlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak.

A bosnyák csapatok behozatala.

Az orsz. függetlenségi és 48-as párt egyik legkiválóbb közjogi képzettséggel bíró tagjától vettük a következő sorokat:

Nemcsak mint egy vidéki politikai heti lapnak (»Kecskeméti«) felelős szerkesztője, de egyébként is élénk figyelemmel kísérem pártunk vidéken megjelenő lapjait, mert örömmel tapasztalom, hogy ezek rendkívüli szolgálatokat tesznek a függetlenségi és 48-as pártunk elvei terjesztésében. Ezek között pedig a »Debreczeni« kiváló helyet foglal el.

E nagybecsült lap f. évi januárhó 21-én megjelent 15-ik számában olvastam egy igen jeles vezércikket ily cím alatt: »bosnyák bajok«; egyéni-leg is érdekelt a következő részlet: »Az igazságügyi bizottság tegnapelőtti ülésén csak egy hang emelkedett fel az egész javaslat ellen, ez is csak azt mondotta, hogy mindaddig nem fogadja el a javaslatot, míg Bosznia és Herzegovina közjogi helyzete tisztázva nem lesz.«

Az a tisztelet és nagybecsülés, a melyvel a »Debreczeni« és t. ol vasói iránt viseltem, kötelességemmé teszi, hogy addig is, míg a képviselőházban pártunk valamelyik tagja álláspontunkat kifejti,

némi helyteigazítással éljek. Erre nézve legjobb lesz, ha leírom, hogy a hiányos közléssel szemben mi volt rögtönzött beszédemben és mi ma is az en álláspontom e javaslat tárgyában.

Alakilag kifogástalan a törvényjavaslat, mert törvényeink egész sorozata, kivált az 1608. 2. (koronázás előtti) és az 1655. 19. t. cz. idegen hadaknak országunk területére való behozatalát tiltják s illetőleg azon föltételhez kötik, hogy ehhez az országgyűlés beleegyezése szükséges.

Katonai szempontból, ha a tényleges állapot alapján helyezkedünk szintén nem lehet kifogásunk e javaslat ellen, mert a kérdéses csapatok (háromezer s néhány száz fő) ott Boszniában csakis hegyi dandárokká egyesíthetők, de az ilyen kiképzés nagyon is egyoldalú.

Azonban általános politikai és közjogi szempontból pártunknak e javaslatot ellenezni kell. Ezen okokra hivatam fel az igazságügyi bizottság figyelmét.

A berlini szerződésnek (mely mint 1879. évi VIII. t. cz. beczikkelyezett az ország törvényei közzé) 25-ik cikkelye felhatalmazta az u. n. osztrák-magyar monarchiát, hogy Boszniát és Herzegovinát »megszállja és kormányozza«.

E kifejezés alatt nem lehet érteni azt, hogy midőn a megszállt területnek souverainje a török szultán: akkor a megszálló hatalom azon területről katonákat sorozzon, azokat a közös hadsereg szervezetével analog szervezze s feleskesse I. Ferencz József legfelsőbb hadur (egy idegen souverain) hűségére! Ez nincs benne a berlini szerződés 25-ik cikkelyében.

De ha benne volna is, akkor is ellenezni kell pártunknak e törvényjavaslatot, mert e párt Bosznia-Herzegovina megszállását is ellenezte s ellenzi annexálását is azon okokból, melyet a »bosnyák bajok« cz. cikk igen helyesen kifejtett. És e pártunk kötelessége sürgetni adott alkalomkor az annexióvá fajult occupatio megszüntetését, vagy míg ez megtörténhetik, a közjogi viszonyok rendezését annyiban, hogy addig is Bosznia-Herzegovina ügye ne képezzen újabb közös ügyet.

Hiánya a törvényjavaslatnak az, hogy a behozható bosnyák csapatok száma, itt tartózkodásuk időtartama nincs megállapítva s nincs kimondva, hogy a behozott csapatok a magyar miniszterium kívánságára azonnal kivonandók az országból. Ezen irányban tett módosításaimat az igazságügyi bizottság nem fogadta el.

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Levél Szabolcska Mihályhoz.

Kedves Miskám! testvérem! — nem: — barátom! Szép szavu költőnk itt a Tisza-háton, Mont-Blanc taposó ifju vén-diák, Hozzád repülnek e kadenciák.

Olyan fehér most az alföldi róna,
 Mintha az Alpok egy lapálya volna,
 S napfény ha süt rá: messze csillogó
 Keblén a tiszta, szüzi, téli hó.
 Addig csillog derűjén e mosolynak,
 Míg az erős sugártól össze olvad;
 Miként barátod érző, hű szíve,
 Melynek vonzalma tiszta és üde,
 Am messziről felénk zengő dalodra
 Megindul az: hangján elandalodva.

Hát cigánysátrunk mire rég hiu:
 Elarultad, hogy költő vagy, fiu?
 El kelle bujnod Svájeznak bérezhonába,
 Hogy híres légy hazád fővárosába,
 S költő voltodnak Beóthy, Vadnay
 Legyenek buzgó keresztapjai.
 Hü kedvesünkkel néha így vagyunk,
 Tőle mosolyt, még esőket is kapunk
 S e drága kegy előttünk közönyös:

Hívén, hogy boldogságunk örökös.
 Am, hogy ha sors, vagy vagyunk messze hajt,
 Küldünk utána epedő sohajt;
 Mily édes volna, csók nélkül is, együtt:
 Ekkor tudjuk meg, mily nagyon szeretjük.

Muzsád is, — itt, miköztünk oly csodált,
 Dalának ott jenn szívet nem talált
 S hogy dal-esőket messzszünnen küldözöl:
 Egész hazád im, szívből üdvözöl.

Zengj, zengj barátom! bővülő dalod
 Akkordján szívünk édesen sajog.
 Mert mit te zengsz: egyszerű, tiszta hang,
 Mint kis faludban a hajnalharang,
 Mint libapásztor-leányka danája
 A páston, ott a kéksei határba,
 Mint ringató dajkának a meséje,
 Mint jó anyád gyűgyögtető beszéde;
 Egy névtelen vágy, mely lelket keres,
 Mindent szeretve, a mi szép, nemes,
 A természet bübáját, szívet, észet:
 E hang szeretni s imádkozni készit.

Hát csak penegen a kadencia,
 Hisz összeférnek: lant és biblia.
 Első szerelméhez mindenki megtér:
 S te Krisztusodnak is hűséget eskel.
 Mily háromság lesz lantodon: a hon,
 Szerelmed s a református Sion.

Különbén hogy vagy Miska pajtikám?
 Neved itt gyakran emlegetjük ám;
 Csütörtök esténk népes mostanában,
 Ott dözölünk — cigányok — mind a hányan;
 Nagy terveken török most fejüket
 Dádé, primás s a többi gyerekek,
 Tombor remek szép operette készen,
 Megvette tőle Berlin drága pénzen;
 Mi meg barátom, ütjük a vasat,
 A mig *negyvennyolcz* újra fölhasad,
 En verselek tenorban, melyre discánt
 Vezércikkhez a mi hü publicistánk,
 Nem is lesz ez az ige por s hamu
 Míg tüzet szítja *Bakonji Samu*.
 Otthon imádják hü ferjek a nőcskét:
Barnánk a barnát, *Vilmosunk* a szökét.
 Szóval mozog a sátor, mint dukál,
 Alkot, terem, egyszóval: *produkál*;
 Am *consumál* is: egy-két felliter
 Elfogy biz' ott . . . . cigánynak inni kell.

Gyula barátunk meg Pásztón telet,
 Beszély a tollából beszélyre kel
 Légy közbenjáró Istennél iránta,
 Mert fejszójét most nagy dologba vágta;
 Hozzám küldött levelét ide zárom,
 Am olvasás után majd vtsszavárom.

Egyéb ujság van-e még? kérdezed.
 Baloznak itt most, nagy az élvezet.

Ez volt felszólalásom eszmemenete. Azt hiszem, pártunk tagjainak véleményét fejeztem ki s ezen álláspontot a »Debrecezen« t. olvasói is helyeslik.

A bosnyák-hercegovinai csapatteknek a magyar korona országainak területére behozataláról szóló törvényjavaslatot pártunk nem helyeselheti; kell, hogy óvást emeljen ellene s azt visszautasítsa. Azonban ez irányban kifejtett tevékenységében nem mehet annyira, hogy pártunk figyelmeztesse a berlini szerződés határozatainak megszegésére csak alkalomra váró oroszt arra, hogy Ausztria-Magyarország Bosznia-Hercegovinával szemben tölmege a berlini szerződés 25-ik cikkelyében körülírt határokon . . .

Horváth Ádám
országi képviselő.

Nem kis örömmel tölt el bennünket, hogy pártunk oly jelese, mint *Horváth Ádám*, ientközlött cikkében teljesen osztja álláspontunkat s örömrünk annál nagyobb, mert a t. képviselő ur mostani felszólalása is csak azt bizonyítja, hogy a közös ügyes terjeszkedéssel szemben pártunk kebelében nincs és nem is lehet véleménykülönbség.

A most érintett törvényjavaslat megfelelehet az alaki követelményeknek s helyes lehet katonai szempontból, a magyar közjog garantáit azonban lényegesen sérti. Eppen a t. képviselő ur által idézett 1608. évi koronázás előtti II. t.-cz. oly annyira fontosnak tartotta az idegen katonaság teljes kizárását, hogy egyenesen ebben látta a bécsi béke megtartásának az uralkodóház részéről egyik biztosítékát. Ezért fejezi ki így magát az idézett törvény: »Ideo ut eam (t. i. a bécsi békét) *quoque sua Regia Majestas observet observarique faciat, nec sine praesentis et consensu Regni in Hungaria et partibus sibi annexis ullum vel bellum moveat, vel militem extraneum introducat, decretum est.*» Vagyis, hogy ő királyi felsége is megtartsa a törvényt, kikötötték, hogy egy szál idegen katonát se hozhasson be az ország határára. Ugyanezt és ugyanígy köti ki az 1655. XIX. t.-cz. s utána még sok más törvényezikünk. Pedig mindezek »extraneus« katonáról beszélnek, a bosnyák csapatok pedig csak a nemzetközi és magyar közjog szempontjából idegenek, *tényleg* azonban már is a közös hadsereg kiegészítő részeként tekintetnek

a hadügyi kormányzat által. Pedig nagyon jól tudjuk, hogy a közös hadügyminiszter egy óhajta nálunk hatalmasabb törvény, mint az egész Corpus-Juris. Ezért a közjogi scrupulosítás szempontjából még veszedelmesebbnek tartjuk a törvényjavaslatot, mintha valamely adminisztratív tekintetben is teljesen idegen hadesapat behozataláról intézkednék. Közjogi kérdésekben pedig nincs az a scrupulosítás, mely igazolva ne volna s mely első sorban a mi pártunknak kötelességében nem állana.

Országgyűlés. A hercegprimás elhunyt alkalmából szombaton az országgyűlés mindkét háza ülést tartott. Délelőtt tíz órakor a képviselőház, egy órával később pedig a főrendiház is összeült s ott Péchy Tamás, itt pedig br. Vay Miklós elnök emlékezett meg a kath. egyház gyászáról. A képviselőház az elnök indítványára elhatározta, hogy a hercegprimás halála fölötti részvétének jegyzőkönyvi kifejezést ad, az elhunyt egyházi ravatalára koszorút helyez, a temetésre küldöttséget me nezt, szombaton az ülést nem folytatja s a temetési szertartás napján nem tart ülést. A szombatira kitűzött tárgyak e szerint a mai ülésre halasztotta. Egy órával később a főrendiház is ülést tartott s b. Vay Miklós elnök megemlékezvén Simor hercegrímás haláláról, a főrendiház ugyanazon határozatot hozta, melyeket a képviselőház hozott, azon változtatással, hogy a főrendiház a gyászszertartás befejeztéig ülést nem tart — (A főrendek rá érnek a vakációzásra, úgy is keveset ér az egész tanácskozásuk! Szerk)

A legújabb katonai brutálítás. E hó 19-én éjjel dr. Dadai kir. törvényszéki alügyész egy másik intelligens fiatal ember társaságában mulatott a gyulafehérvári Hungária-kávéházban. A cigányok éppen »Jaj de hunczut a német« kezdetű dalt huzták, mikor egy tüzértisztekből álló társaság lépett be a kávéházba. A jókedvű mulatók tovább is huzatták ezt a nótát, mikor csak eléjük termelt Franzfeld tüzerhadnagy és kihívó hangon rári vallt a mulatókra, hogy »ki meri az ő jelenlétében ezt a nótát huzatni?« Dadai alügyész felállt és azt mondta, hogy azt a nótát ő huzatja. A tüzerhadnagy erre kardot rántott és dr. Dadai fejére olyan csapást mért, hogy kalapja fejről két darabban hullott le. Dadai életveszélyes sebet kapott. Az eset híre örtási megbotránkozást kellett városszerte és kevés híja volt, hogy a

lakosság felháborodásának tettekben nem adott kifejezést. Franzfeld hadnagy megsejtve a következményeket, másnap reggel Boszniaába utazott, így akarván menekülni a lakosság haragja elől. Az eset hírére a gyulafehérvári polgárság elhatározta, hogy olyan helyekre, ahol kilátás van rá, hogy katonákkal találkozók mindig revolvért visz magával.

BELFÖLD.

A választások elbírálása. Az országgyűlési választások feletti bíráskodás törvényjavaslatának elkészítésével az igazságügyminiszter Dr. Jelinek Arthur orsz. gyűl. képviselőt bizta meg.

A Lloyd közösségének megszüntetése. A kereskedelmi miniszteriumban megkezdődtek az osztrák-magyar Lloyd szubvenzió szerződésnek felbontása tárgyában a részletes tárgyalások, melyeken Lukács Béla államtitkár elnökölt. A részletes tárgyalások csak úgy váltak lehetővé, hogy az osztrák kormány a magyar kormány által tett elvi javaslatokhoz csekély módosításokkal hozzájárult.

A fejérmegyei főispán fölmentése. A hivatalos lap közlése szerint a király a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszternök előterjesztésére, gróf Cziráky Belát, Fejérvármegye és Székesfejérvár szab. kir. város főispánját, udvari és miniszteri tanácsossá történt kineveztetése folytán, főispáni állásától, eddig teljesített hű és buzgó szolgálatai elismerése mellett, kegyelemből felmentette.

A kormány paktálása szászokkal. Az »Ellenzék«-et budapesti tudósítója a következő hírekről értesíti: Meltzl Oszkár szász grófia és Szécheny megye jeleglegi alispánja Thalmann Gusztáv főispánna fognak kineveztetni. — Kis-Küküllő megye rendkívüli közgyűlést fog tartani, melyen bizalmukat és ragaszkodásukat fejezik ki Bethlen Gábor gróf iránt. Egyszermond egy monstreküldöttséget menesztenek a belügyminiszterhez a végett, nehogy Bauszner Guidót küldjék oda főispánnak, mert nem kell.

KÜLFÖLD.

A belga trónörökös halála. Balduin herceg, a belga trónörökös elhunyt. Dr. Rosumelaere, ki Balduin herceget gyógykezelte, konstataálta, hogy a herceg halálának oka Kongóházhoz hasonló betegség, melyet valószínűleg a Kongóból érkezett különböző akták tanulmányozása által kapott. Az agonia irtózató volt, minthogy belső elvérzési roham következett be. A mostani trónörökös Albert herceg szintén súlyosan megbetegedett.

Kalakaua meghalt. San-Franciscóból jön a hír, hogy I. Kalakaua Dávid király csakugyan meghalt, gyászba borítván Honolulu, a fővárost, s az egész havai nemzetet. A haláláról első ízben elterjedt hírt a táviróiroda »korainak« mondta, pedig akkor már szegény I. Dávid tényleg meg volt halva. Uraemiában szenvedett. A szines felség 1836-ban született, 1874-ben a parlament királyá választotta.

Ajándék a német császárnénak. Jenő főherceg, a ki kiralyunkat fogja képviselni a német császár legifjabb fiának keresztelójén, a német császárnénak kiralyunktól egy gyönyörű gyémántékszert vizs ajándékba. Az ékszer értéke 40.000 frt. Tudvalevőleg a király is egyik keresztapja lesz a kis hercegnék.

Ferenc Ferdinánd főherceg oroszországi utja. Bécsből táviratozzák a »Bud. Korr.«-nek: Ferenc Ferdinánd osztrák-estei főherceg, az eddigi intézkedések szerint, föltéve, hogy a közlekedési viszonyok Oroszországban kedvezők lesznek, február 2-án indul tíz napi tartózkodásra Szent-Pétervárra. A főherceget kamarai előjárója gróf Wurmband-

Hogy nem vehetsz részt, tán téged se bánt,
Te is valál bár egykor elefánt.
Ki jár, ki nem? — én nem tudok felőle,
Megírja *Calamus* az »Ellenőr«-be.

Hát én hogy s mint élem világomat?
Kél szarnyra benned kérő gondolat.
Chablon felelet rá: a »Megvagyok«,
S örömrre ez magában nem nagy ok.
Birkózunk végzetünkkel emberül,
Hol mi vagyunk alól, hol ő felül.

Nevem napjára irt üdvözléted
Mily jól esett, azt elképzelted.
Igaz, hogy én jó messze jártam akkor,
De átvevé helyettem *Jancsi doktor*;
S legatiómból amint megjövök:
Várt rám a kedves levél-jutalék.
De mintha kérdenéd: hol a manóban
Köszáltam én legatióban?
A megfajtése egyszerű, fiam,
Ugy mondják Genfben, hogy:

»Cherchez la femme!
Óh, ez valóban égi küldetés,
Leírni azt az én tollam kevés.
Oly messze tölem lelkelem-angyalom,
Felé, felé visz a hű vonzalom:
A boldog, édes, tiszta szerelem,
Mely egyaránt közös vele s velem.
A szép Ipolyölgy tündéri virányán
Együtt valánk tavasszal: én s leánykám;

Szebb, mint e völgyben, a szép kikelet
Csak a mi égő szívünkben lehet.
A nyár is itt talált e völgy ölen,
Forróbb nyarat nem láttam sehol én;
Csak szép szeretöm ragyogó szemében,
Csak a magam fellángoló szívében.
És viszatértem őszi hervadásban:
Szép völgyemet hogy haldokolni lássam;
S késő virágit koszoruba fonva,
Csókkal hinthessem szép menyasszonyomra.
S hogy tél borult el most a drága tájon,
Csak vissza csalt e helyre a Karácson
S a hóborított néma tájakon
Ott jártunk együtt, vigan, szabadon;
A csillogó, szép tiszta hómezők
Titkát olvasva, kéjjel élvezők:
E tiszta táj fölött, e téli ég alatt,
E hallgatásban mennyi gondolat!
Igy ünnepeitünk én s menyasszonyom;
Sohsem lesz boldogabb Karácsonyom.
Ha engem ismeresz: őt is ismered;
Téged barátom, szívéből szeret.
Az ő lelkében régen elnyeréd
Az igaz költő legfőbb érdemét;
S míg szíve fölhevült lantod dalára:
Rám ragyogott e hév legszebb sugára.
— Dalolj barátom, csak dalolj nekünk,
S vedd szívesen forró üdvözlötünk!
(Debreczen, 1891. január 25.)

Benedek János.

Stuppach Leó ezredes fogja kíséreti; ezenkívül kíséretében lesznek gróf Üxküll-Gyllenband Sándor altábornagy, a 32. gyaloghadosztály parancsnoka, azelőtt monarchiánk katonai attachéja a csári udvarnál és Hohenlohe-Schillingsfürst Gottfried herceg, hadnagy a 9. huszárezredben.

FARSANG.

I.

A mi bálunk. Az idei farsangnak eddig leglátogatottabb és legmagyarosabb mulatsága volt a függetlenségi kör bálja. Ikertestvére lesz ennek a függetlenségi kör bálja, mely febr. hó 10-én tartatik meg a »Margit-Fürdő» vendéglőjének dísztermében. A meghívók szétküldése közelebb kezdetét veendő a meghívó szövege a következő: Meghívó. A debreczeni függetlenségi párt által 1891. évi február hó 10-én kedden a »Margit-fürdő» dísztermében tartandó zártkörű táncvigalomra czimzettel tisztelettel s barátságosan meghívja a rendező-bizottság Belépti-jegy személyenként 1 forint. Belépti-jegy a meghívó előmulatása mellett válthatók a kör helyiségében és este a pénztárnál. Felülfizetések hírlapilag nyugtáztatnak. Jó ízű ételekről és italokról gondoskodva lesz. Kezdeté 8 óraker.

II.

Az iparos kör bálja az éjjel zajlott le a »Bika»-szálloda dísztermében. A bál ugy erkölcsileg, mint anyagilag kitünően sikerült. A szép számú közönség, mely a mulatságon megjelent, kitünő jó kedvvel mulatott s a rendezőség mindent elkövetett, hogy a közönség jól találja magát. A tánczosok nem papszokhattak, mert jóval több volt a tánczos, mint a tánczosnő. A csárdásokat 7—8 ízben megújrazták. A négyeseket Alföldy Károly táncztanár rendezése mellett 90—100 pár tánczolta. A zenét a Ráczy Károly zenekara szolgáltatta. A mulatság a legvidámabb hangulattal folyt reggelig. A bálban jelen voltak: Asszonyok: Hrabeczy Antalné, Boruzsné, Möricz Andrásné, Zengevald Mihályné, Nagy Lajosné, Irányi Bélané, Brischá Gyuláné, Rubin Bernátné, Bernáth Sámuelné, Sárny Mihályné, Spira Adolfné, Martényi Lajosné, Medgyaszay Sándorné, Medgyaszay Sándorné, Medgyaszay Györgyné, Bothyán Péterné, Tóth Jánosné, Papp Józsefné, Timári Mihályné (H.-Nánás) Balogh Józsefné, Kósa Danielné, Boldizsár Andrásné, Barna Mihályné, Enderle Józsefné, Schön Adolfné, Veréb Lajosné, Jobbágy Imréné, Ráczy Károlyné, Nagy Mihályné, Monoky Sámuelné, ifj. Monoky Lajosné, Kulesár Imréné, Kiss Miklósné, Oszváth Lajosné, Koszorus Mihályné, Kovács Péterné, Szilácskyné Kubinyi Jánosné, Veréb Imréné, Károlyi Sándorné, Braunsteter Tódorné, Keszler Jakabné, Biszka Gáborné, Rózsa Albertné, Kovács Józsefné, Szabó Lajosné, Szigethy Istvánné, Nagy Jánosné, Halczmauer Károlyné, Debreczeni Istvánné, Harsányi Jánosné, Szakál Mihályné, Poroszlay Károlyné, Leányok: Rubin Amália, Bernáth Katicza, Martinyi Berta, Djanitzka Irma Medgyaszay Eszti, Timári Vilma, Balogh Eszti, Kósa Erzsike és Mariska, Boldizsár Jolánka, Barna Piroška, Sárny Ilonka, Osváth Róza, Erdélyi Mariska Koszorus Anna, Kovács Róza, Szilácsky Piroška, Kubinyi Ida, Boruzs Erzsike, Möricz Róza, Zengevald Ilona, Schön Róza, Veréb Juliska, Jobbágy Eszti, Ráczy Juliska, Nagy Mariska, Monokl Emma (Nagy-Bánya) Keszler Juliska, Rózsa Erzsike és Ida, Kovács Mariska, Szabó Erzsike, Nagy Emília, Halczmauer Róza, Debreczeni Eszti, Harsányi Eszti, Braunsteter Irma, stb.

III.

A csizmadia iparos ifjuság

szombaton tartotta zártkörű táncvigalmát, a »Margit-fürdő» dísztermében. Dicsérettel kell kiemelni az azon bámulatos összetartást, a mely az egyet tagjai között létezik. Az ügyes rendezőség élén Varkoly József és Ujvári Gábor egyet elnökökkel mindent elkövetett, hogy a bál is méltó legyen régi jó hírnevéhez. A

kellemtelen idő daczára, már 8 órára a közönség zsufolásig megtöltötte a »Margit-fürdő» vendéglőjének termét. Az első négyest, — melyet Nagy Gyula táncztanító rendezett a tőle megszokott ügyességgel — 80 pár tánczolta. A vendéglős Szöllősi Gábor ez alkalommal is előismerést szerzett magának jó ételleivel és italaival. A bál anyagilag is szépen jövedelmezett, a mennyiben 66 frt 26 kr. tiszta jövedelem csatoltatott a betegsegélyző egyesület pénztárába. A jelen volt díszes hölgy közönség névsora a következő: Asszonyok: Varkoly Józsefné, Ujváry Gáborné, Szőke Mihályné, Győry Mihályné, Tóth Györgyné, Géder Sándorné, Pósalaki Danielné, öz. Géder Józsefné, Fehér Jakabné, Mészáros Sándorné, Kolyi Jánosné, Engi Sándorné, Uri Andrásné, Takács Istvánné, Dobi Mihályné, öz. Egri Mihályné, Nagy Istvánné, öz. Varga Józsefné, Vedres Istvánné, Szőke Ferenczné, Szabó Gyuláné, Hubert Józsefné, Bagdi Károlyné, Kis Lajosné, Zöld Ferenczné, Budai Györgyné, Sáfrány Imréné, Szilágyi Józsefné, öz. Botka Istvánné, Juhász Gáborné, öz. Botka Jánosné, Nagy Ferenczné, Püspök Sándorné, öz. Varadi Jánosné, Seress Istvánné, Kiss Mihályné, Csizmadia Istvánné, Mindszenty Lajosné, Kovács Ferenczné, Szabó Mihályné, Péntes Sándorné, Mészáros S.-né, Tökés Imréné, Tökés L.-né, Nagy Mártonné, Szőke Józsefné, Szabó Lajosné, öz. Dobszay Andrásné, Nagy Józsefné, Kenyeres Sándorné, Kancza Jánosné, Varga Istvánné, Pozsonyi Mihályné, öz. Iványi Károlyné, Kabai Józsefné, Nagy Ferenczné, Szell Józsefné, Király Imréné, Nagy Sándorné, Petneházy Jánosné, Nagy Istvánné, Bereczki Istvánné, Szabó Sándorné, Kerékgyártó Józsefné, Ari Józsefné, Petykó Józsefné, öz. Nagy Péterné, Kiss Sándorné, Jászter Jánosné, Szebenyi Jánosné, Katona Balintné, Fülöp Lászlóné, Nagy Balintné, Erdei Andrásné, Balogh Andrásné, Bagdi Józsefné, Harangi Mihályné, Karászi Jánosné, Bodó Imréné, Bozoki Istvánné, öz. Varga Sándorné, Némethy Sándorné, Nagy Sándorné, Fodor Józsefné, — Sallay Sámuelné, Keiner Hermanné, Schwarz Vilmosné stb. — Leányok: Ujváry Róza, Juhász Juliska, Szilágyi Juliska, Győry Mariska, Nagy Juliska, Pósalaki Marika, Géder Juliska, Molnár Juliska, Fehér Etelka és Irma, Mészáros Juliska, Kovács Erzsike, Szőke Róza és Mariska, Takács Róza, Dobi Róza, Egri Eszti, Nagy Eszti, Szabó Juliska, Hubert Róza, Bagdi Eszti, Kiss Róza, Kultor Mariska, Sáfrány Juliska, Zombor Juliska, Nagy Ilona, Püspök Juliska, Seress Róza, Kiss Róza, Juhász Juliska, Csizmadia Juliska, Mindszenty Róza, Mészáros Róza, Nagy Terézia, Szőke Marika, Dobszay Eszti, Nagy Juliska, Kenyeres Mariska és Róza, Kancza Juliska, Varga Juliska, Pozsonyi Juliska, Iványi Irénke, Vadas Piroška, Nagy Erzsike, Szabó Juliska, Szell Juliska, Nagy Róza, Petneházy Eszti, Bereczki Róza, Győry Katicza, Szabó Juliska és Eszti, Kerékgyártó Juliska, Ari Eszti és Sarika, Szöllősi Eszti, Kis Juliska, Jászter Agnes, Ötvös Erzsike, Cseresznyés Juliska, Szebenyi Juliska, Schmidt Marika, Bakó Juliska, Katona Juliska, Szabó Juliska, Maróczy Juliska, Nagy Mariska, Erdey Erzsike, Balogh Zsuzsika, Bagdi Juliska és Róza, Bodó Erzsike, és Piroška, Varga Klárka és Erzsike, Nagy Juliska stb. stb.

A feszelen mulatság a legvidámabb hangulatban a hajnali órákban ért véget, a midőn is nem csak a hegedűk hurjai, de a villanylámpák is kezdték felmondani a szolgálatot, de a keletéről előtörő fény elég világosságot vetett a hazatérő közönség útjára. (x—y.)

IV.

Az E. M. K. E. bálja

febr. hó elsején tartatik meg a »Bika» szálloda dísztermében, Debreczen város hazafias közönségét, mely oly nagy lelkesedéssel alakította meg az E. M. K. E. fiókját, felesleges e bál látogatására buzdítanunk s most csupán annyit említnünk föl, hogy belépti jegyek az E. M. K. E. báljára már is válthatók Tóth Béla ur gyógyszertárában.

V.

Farsang a vidéken. A bűd-szent-mihályi kisedővő javára a »Dobogó» dísztermében zártkörű táncvigalom rendeztetik. Belépti díj: személyjegy 1 frt, — családjegy 2 frt 50 kr. Vidéki vendégek elszállásolásáról, valamint fogataik elhelyezéséről a rendezőség gondoskodik. — A berettyó-ujfalusi önkéntes tűzoltó-egyesület febr. hó 1-én a község ház nagytermében táncvigalmat rendez. Belépti díj 50 kr.

VI.

Thea-estély.

Meghívó a debreczeni evang. »filler-egyesület» által jótékony célra 1891. évi februárius hó 7-én szombaton a »Bika»-szálloda dísztermében rendezendő táncvigalommal egybekötött thea-estélyre. Belépti-díj személyenként 1 frt 50 kr. Ez összegbe az e célra fölkerült fiatal hölgyek által felszolgáló thea és hideg ételek ára is bele van számítva. Páholyjegy 2 forint. — A páholyba lépőknek személyjegyet is kell váltaniok Kezdeté 8 óraker. Jegyek előre válthatók: Beke László, Benyáts Emil, Forgách Károly, Zádor Lajos, Szent-Királyi és Kalenda urak üzleteiben, este pedig a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadottnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A rendező bizottság.

UJDONSÁGOK.

A közbiztonsági ügye.

Jan. 26.

Jelenleg a közbiztonsági hova építése képezi a beszéd tárgyát városzerte. Két erős ellenfél küzd egymással, egyiknek az a véleménye, hogy a közbiztonsági hidat a diószegi uton levő Pálfi-féle hízlalón kívül kell létesíteni, a másik fél pedig ezt határozottan ellenezve, a város nyugoti részén eső baromvá-ártér mögé akarja a közbiztonsági hidat építtetni. Mielőtt a közgyűlés elébe kerülne ez az ügy, Degenfeld gróf főispán előleges értekezletet hívott össze a közgyűlés tagjaiból tegnapi a város-háza nagytermébe. Az értekezleten nagy számmal jelentek meg a közgyűlési tagok, de eredményre nem lehetett jutni, mert mindenik fél erősen védelmezte a maga álláspontját. Az értekezletnek ugyanis az lett volna a célja, hogy a közgyűlés elébe már nagyrészt megállapodva jutott volna a vágóhid-ügye. Az értekezlet következtében a gyűlést és Zöld Mihály t.-b. tanácsnok ösmertette a közbiztonsági-ügyet. A Hatvan-utcai régi vágóhid további fentartása nem volt lehetséges sem közegészségi szempontból, sem azért, mivel a mészárosok felhagytak a vágatással, mert a rettenetes bűz, mely a régi vágóhid környékén uralkodott, elriasztott onnan mindenkit. A városnak új vágóhidról kellett gondoskodnia. Egy korábbi közgyűlés hozott és erre vonatkozólag határozatot, nevezetesen, hogy az új közbiztonsági hómokos talajon építtessék, mely mind minőségével, mind fekvésével fogva legjobban megfelel a célnak. E közgyűlési határozat értelmében az új közbiztonsági hid legalkalmasabb helyül a diószegi uton levő Pálfi-féle tanya mögötti helyet jelölték ki, de ezzel szemben Lengyel Imre és Társai a város nyugoti részén eső baromvá-ártér mögötti helyet javasolják. Mindkét terv kiadatott a közegészségi- és vegyes bizottságnak vélemény adás végett. A közegészségi bizottságba meghívták a mentelep, a 2. huszárezred és a helybeli honvéd gyalogezred egy-egy tisztjét. Ezek oda nyilatkoztak, hogy a város nyugoti részén jelenleg környék és gyakorlótérek vannak s a katonai célokra szükséges helyen a vágóhid oda építése által a katonaság akadályozva lenne s kénytelenítettnek mindent elkövetni arra nézve, hogy a miniszter által meg ne erősíttessék, hogy ha esetleg e helyet jelöli ki a közgyűlés a közbiztonsági hid részére.

A közegészségügyi és vegyes bizottság azért ajánlja a város nyugoti részét, mert itt a föld líkacsos, a víz esése is nagyobb, mint más helyen. Többen felszólaltak e mellett és

ellen. Komlóssy Arthur megjegyzi, hogy azért gyűlte össze, hogy kifejtsek nézeteiket s a jobb legyőzze a kevésbé jobbat. Ő ajánlja a baromvasártér mögötti helyet, mivel ez minden tekintetben alkalmas, Emeli a hely értékét az arra haladó vasut-vonal is. Hogy melyik hely lenne mégis alkalmasabb, erre nézve a mi szakértőink véleményében nem bízik s jónak látja, hogy budapesti szakértők is megkereszetnének. Medve Kálmán nem helyesli, hogy fővárosi szakértőktől kérjünk tanácsot, mert ez által csak magunknak állítanók ki a szegénységi bizonyítványt, mert neveltségessé lennénk általa. Ajánlja a Pálfi-tanya mögötti homokos helyet.

Jámbor Pál sem egyik helyet, sem a másikat nem ajánlja, de egy újabbat, nevezetesen a tőczös-kert végén levő városi tilalmas ökör-leget. Ez indítványt azonban egyhangulag ellenezte az értekezlet.

Simonffy polgármester a homokos részt ajánlja. A városnak e részén vannak a sertés-hizlalók is és a közvágóhidon ha sertésvágatast is eszközölnének, ez igen kényelmesen lenne teljesíthető, míg a nyugoti részen eső közvágóhidra a városon keresztül felmért földnyi utat kellene megtenni a levágásra szánt sertésekkel.

Ezzel szemben azonban azt az érvet hozták fel, hogy a nyugoti részen pedig a téglagyárak vannak s ha nem itt építenék a közvágóhidat, a temérdek teglát éppen úgy kellene s átszállítani oda, a mi pénzt és időt kíván. Itt a nyugoti részen kevesebbe is kerül az építkezés 10 ezer forinttal.

Felhozták azt az érvelt is, hogy a szél nyugotfelől jön s a városba hozna a miazmákat a közvágóhidról.

Szóval nem lehetett megállapodásra jutni, mert mindkét fél erősen érvelt és nem hagyta magát kapacitálni. Majd a esütörtöki-közgyűlésen a szavazás fogja eldönteni a közvágóhid hova építésének ügyét.

* Puky Gyuláról. A debreczeni kir. tábla elnökéről, közöljük a következő életrajzi adatokat: Puky Gyula született Kükemézön Sárosmegyében 1840-ben. Abaujmegye 1687-ben tisztii főügyészévé, 1868-ban pedig törvényszéki helyettes bírájává közfelkiáltással választotta meg. 1868-ban már Abaujmegye törvényszékének rendes bírája s 1871-ben a kassai kir. törvényszék rendes bírájává lett. 1877-ben a budapesti kir. tábla pótbírájává s 1882-ben rendes bírájává nevezetett ki. 1889-ben a kir. kuria mint kiegészítő s ugyanazon évben, mint számfelvető, majd 1890. évben mint a kuria rendes bírája működött. Megemlítjük még itt, hogy Blaskovich István, a pécsi kir. tábla elnöke, Debreczenben született 1843-ban.

* Városi közgyűlés. Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 29-én, azaz esütörtökön d. e. 9 órakor a városháza nagy termében rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat 26 pontból áll, melyek közül fel-említjük a következőket: A földmívelésügyi miniszter leirata, a Debreczenti-Vásáros-Naményig vezető helyi érdekű vasut előmunkálatai engedélyének kiadásáról. Tanácsi előterjesztés a közgyűlési terem felszerelése iránt hozott közgyűlési határozat folytán. Különböző bizottságok kiegészítése. Tanácsi előterjesztés a kö z v á g ó h i d elhelyezése kérdésében hozott határozat fentartása s a vonatkozási terv és költségvetés elfogadása iránt. Tanácsi előterjesztés a lövölde áthelyezése ügyében. Tanácsi előterjesztés a gazdasági és intéző bizottságnak a butsai telki tinó gulya és a 6-ik ezífra-ménés felosztását és a bika-gulyának a sertés-földre a 6-ik ezífra ménés helyére leendő athelyezését tárgyzó javaslatára.

* Az adózók érdekében. A házzal vagy földdel bíró adózók saját érdekükben figyelmeztetnek, hogy kekebelezett adósságaik kamatairól szóló tehervallomásaikat még a f. január hóban beadják a városházánál Szathmári Károly hadmentességi díj nyilvántartóhoz, mivel ezen határidő lejártá után, jelesül febr. 15-éig a késedelem hitelt érdemlő igazolása mellett fogadtatnak el felebezés utján a vallomások és csak így vehetik igénybe a törvény azon kedvezményét, hogy a folyó évi általános jövedelem pótdadjukból a teher vallomás sze-

rinti kamat tíz százaléka levonásba vétessék. A vallomási iverk valamint a városi tanácsnak 1890. november 28-án kelt erre vonatkozó hírvetménye hazánkent már előre kiosztva lett.

* A kereskedelmi akadémia építésére szükséges pénzösszeg gyűjtésére kiküldött kérvényező bizottság szombaton d. u. 4 órakor tartotta Szabó Kálmán elnöke alatt gyűlését. Elnök bejelentette az eddigi működés eredményét. Egy Szesztina Lajos, Szabó Kálmán és dr. Szántó Sámuel urakból álló küldöttség tiszteltet a helybeli pénzintézeteknél és iparvállalatoknál. A kiküldöttek mindenütt szép biztatást kaptak, mert az összes debreczeni részvénytársaságok igazgatói át vannak hatva azon tudattól, hogy ily fontos, első sorban a kereskedői világot érdeklő ügyről, határozott támogatásokat meg nem vonhatják. Az egyeseknél való gyűjtés is kezdetét vette és eddig a következő nagyobb adományok és alapítványok irattak alá: Szesztina Lajos 1000 ft. Kardos László 1000 ft., Csanak József 1000 ft., Szabó Lajos fia 1000 ft., Steinfeld Antal 400 ft., özv. Szabó Lajosné 250 ft., Vecsey Zoltán 250 ft. A további gyűjtések eszközölése végett a gyűlés 3 két-két tagból álló bizottságot jelölt ki, a kik első sorban a kereskedői társulat tagjait fogják adományozás végett fölkeresni. Ezen ügyben a szombati gyűlés Kardos László ur indítványára igen fontos határozatot hozott. Miután a kereskedők nagy része a gyűjtést az ügghöz méltó buzgósággal és lelkesedéssel fogadja és szívesen tennének nagyobb alapítványt, de annak rögtön kifizetése reájuk nézve terhes, a bizottság kimondta, hogy szívesen veszi, ha az alapítványok öt évi részletekben fizettetnek is ki, hogy így az alapítványok tételét a társulat tagjaira nézve megkönnyítse. Intézkedés történt továbbá, hogy a felhívások most már szélesebb körben küldessenek ki és különösen azon külföldi és ausztriai czegek is szólítsanak fel adakozásra kiknek a debreczeni piacon nagyobb és állandó összeköttetések vannak.

* A depr. kereskedő társulat f. hó 28-án, esti 8 órakor, a Margit-fürdő disztermében társas összejövetelt rendez. A kereskedelmi akadémia ez alkalommal bemutatja a szemléltető oktatás céljaira szerzett sciptikonját. Vacsora után esetleg táncmulatság következik. A helyi vasut esti 7:30 vonata, valamint az éji 11 órai külön vonat megfelelő számú kocsikkal rendelkezik. Az elnökség.

* A jogász és tisztviselő kör tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlést. Az elnöki jelentés szerint ez évfolyamon szaporodott a tagok száma s jelenleg 160 rendes és 2 rendkívüli tagja van a körnek. A számvizsgálói jelentés után K o s z o r u s Lajos indítványozta, hogy H a r m a t h Gergely pénztárnoknak jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék. Az indítványt egyhangulag helyeselték. Aztán a jövő évi költségelőirányzatot tárgyalta le a közgyűlés. Az előirányzat 1700 frban állapított meg. Szóba került azon indítvány, hogy a tagok aláírása ezután ne három évre, de életfogytiglan köteles legyen, — mivel azonban a tagok az alapszabályok módosítására előírt számban nem voltak jelen, az indítvány a február 8-án d. e. 11 órakor tartandó értekezletig elhalasztott. A tisztújítás következőleg folyt le: Elnök Lengyel Imre, alelnök Kovács Sándor, titkár dr. Magos György sokrendbeli elfoglaltsága miatt lemondván, Molcsányi János, pénztárnok, Harmath Gergely, gazda Pápai Lajos. Számvizsgálók: K o s z o r u s Lajos, B ú d i Kálmán, G y ö r i Kálmán.

* Vadászat. Vályi Árpád országyűlési képviselő penygei és majtisi erdősegeiben, e hó 16. és 17-én nagy vadászatok voltak. A házi uron kívül résztvettek a vadászatban a többek közt: Kendi Zsigmond és neje, továbbá Illosvay Aladár, Bezerédy Dezső és Botka Béla. Mindamellett, hogy a hó igen nagy volt s a második napon folytonosan esett és szél is futt, a vadászat szép eredményt mutatott fel. Összesen 73 nyúl, 1 róka, 1 bagoly és 1 héja esett el. A kiindulási és estvéli hazatérő hely Vályi Árpád vendégszerető háza volt. Mind a kiindulás, mind pedig a hazatérés vadakkal koszorúzott szőron kürt szóval történt szokás szerint,

Az esték éjjelen túl benyulva, vidám kedéllyel teltek el a szíves házi urnó, s kedves nővére gr. T. E. s a többi hölgyek körében.

* Rendetlen házmesterek. Debreczenben sok háznak az udvarán botránys és egészségtelen rendtelenség uralkodik s egyszer úgy megjárhatják a rendőrséggel a mi házmestereink (a »mi« szó a világot sem azt akarja jelenteni, mintha mi házi urak lennénk), mint a budapestiek. Ugyanis ott a napokban majdnem ezer házmestert ítéltek el 3—5 forintnyi pénzbírságra.

* Örvendetes jelenség. Lapunkban már említést tettünk arról, hogy egy újabb, a már nyolcz év óta városunkban fent álló szövetkezethez hasonló ugynevezett »takarékos és önszolgáltató szövetkezet« megalakítása tárgyában, a debreczeni gazdák és iparosok közt mozgalom indult meg: örömmel constatálhatjuk, hogy a mozgalom eddig is szép eredményre vezetett, a mennyiben a betétek száma, a négyeszet már meghaladja: a szerkesztéssel megbízott bizottság is annyira előre haladt már az alapszabályok kidolgozásában, hogy ez befejezéshez közeledvén, legközelebb már a kész alapszabálytervezetet is közölhetjük. Miután a szövetkezet céljait, a tagok anyagi érdekének előmozdítását, a takarekossági hajlamnak fejlesztését és kedvező feltételek kölcsön adását tűzte ki, e helyen is felhívjuk polgártársainkat, hogy a kik még a szövetkezetnek tagjai óhajtanak lenni, a függetlenségi kör helyiségeben kitétt ivnek mielőbb aláírni szíveskedjenek.

* Esküvő. Dr. Balkányi Ede, helybeli jó nevű fiatal orvos, febr. hó 8-án tartja esküvőjét Erber Irén kisasszonnyal, Erber Vilmos szép, kedves és művelt leányával, a szent-annatezei izr. templomban. Áldás és boldogság kísérje az új pár frigyét!

* Dalestély. A debreczeni »kereskedő ifjak önk. egyesületének dalköre« 1891. január hó 29-én esütörtökön, a »Margit« fürdő disztermében Rácz Károly zenekara közreműködésével mellett zártkörű dalestélyt rendez, melynek műsora a következő: I. »Csak titokban«, népdal egyveleg Pappól. II. »Marsellaise«, Rongede Isletől. III. »Nyugtasd rajtam«, népdal Szent irmaytól. IV. »Berezen a szabadság« Kückentől. V. »Király himnusz« Hubertől. Kezdeté este 8¹/₂ órakor. Belepti díj személyenként 60 krajczár. A helyi vasut éjjel után 1/2 órakor a közönségnek rendelkezésére áll. Az elnökség. A meghívók kívánatra előmutatandók.

* Személyi hir. Benedek Elek orsz. képviselő pár nap óta körünkben időzik.

* Párbaajra hívott nő. Istvánffy né párkányi postamester-nő, a napokban egy fővárosi fiatal embertől keményhangú levelet kapott állítólagos késő kézbesítésért. A postamester-nő huszárosan megfelelt s a férfias írásu levél alá Istvánffy irt. Erre megérkezett két fiatal ember s Istvánffy urat keresték, hogy felük nevében lovagias elégtételt kérjenek. Nagy volt azonban a bámulatuk, midőn a postamester-nő kijelentette, hogy ő az az Istvánffy, a ki a levelet írta. A segítők eltávoztak s másnap a megsértett fiatal ember bocsánatot kért a postamester-nőtől.

* Szomorú temetés. Vasárnap délután 3 órakor ment végbe az öngyilkos Szaitz Károly gyógyyszerész temetése. A tragikus sorsu szerencsétlen ember sógorsági viszonyban állt a városunkban köztisztvisletben álló Szép családdal, s a borzasztó végezet ideje korán alig féleves házasság után öngyűlöletre juttatta második nejét Szép Mariskasszonnyal. A szerencsétlen embert fekezhetetlen szenvedélye juttatta a delirium tremens s az öngyilkosság szomorú végzetére. Önfeláldozó: hű neje hiában iparkodott őt e szenvedély lejtőjéről az emberiségnek visszaadni s talán a neje által megindított válóper is sietette kikerülhetetlen bukását. A Szép család nemesen gondoskodott az elhunyt eltakarításától. A hatvan-utcai Szép-házban ment végbe, a meghatározott, melynél jelen voltak a család számos tisztelői, barátai, hogy ez által is kifejezzék mély részvétőket e váratlan s igazán érdemtelen gyász fölött. Az öngyilkos több levelet hagyott hátra, melyek egyikében bocsá-

natot kér
hogy sirján
nótát: »El
Most már
végzetű fé
szomorú se
jövőjével

* B
Józsefháza
tas volt H
vitték a s
volt kitűz
bert anny
koru gyerr
beleőrült.

A d
tetű azon
gyermekel
izr. elemi
sárnap és
jek, mert
szék kötel
laba nem
át a város

* F
következté
élet halál
éves csapó
egési sebe

* H
jelentik, h
mennyi as
katholikus
linek jelen
tési pört c
daczára k
hogy a ter
jen járul
tak maguk
terhek vis

* I
Keats és
ből egy-eg
sajtoló, rá
let a ker
által meg
technológi
den, szer
ban a me
segédekne
tilag fog
tek és ma
megszerez
módozatol
reskedelm
van-utca
felvilágosi
nuár 21.
mára,

* K
amerikai
lis kiállít
gek fedez
forintnyi
tosítatott
a kiállítar
beviteli v
sitott. No
résztvenni
— első s
sát ezelőz
nak, a ré
ségessé fo
A keres

* T
eszedre
trtot ellop
vallotta, k
ség előtt
azért ism
gálatot f

natot kér mélyen lesújtott nejtől s arra kéri, hogy sirjánál huzassák el a cigánygyal az a nótát: »Elmennék én, de nem tudom hova?« Most már állandó helyen van a szerencsétlen végzetű férfi, a ki halálát a gyászoló özvegy szomorú sorsán kívül öt gyermek bizonytalan jövőjével kívánta elérni.

* Beleőrült a végrehajtásba. Józsefháza szatmármegyei községben végrehajtás volt Holod János házában s adó fejébe elvitték a szegény ember két ökrét. Másnapra volt kitüzve az árverés. Ez a szerencsétlen embert annyira kétségbeejtette, maga és kis-korú gyermekei sorsán annyit töprengött, hogy beleőrült.

A depr. izr. iskolaszék figyelmezteti azon szülőket, kiknek 12—15 éves leánygyermekük már iskolába nem járnak, hogy a izr. elemi iskolában levő ismételő iskolába vasárnap és szerdán d. u. annál inkább elküldjék, mert Hajdumegye tanfelügyelője az iskolaszék köteletségévé tette, hogy az ismételő iskolába nem járók névsorát haladéktalanul tegye át a városi rendőrkapitánysághoz.

* Petróleum szerencsétlenség következtében múlt év szeptembertől kezdve élet halál közt vívódott Hajdu Eszter 21 éves csapó-kerti lakos. Tegnap a szerencsétlen égési sebeiben meghalt.

* Hitehagyott község. Lembergől jelentik, hogy egy egész ruthén község valamennyi asszonnyal és gyermekkel kilépett a katolikus egyház kebeléből és felekezetenkülönként jelentette a magát, mert egy templomépítési pört elvesztett. Ez által az elvesztett pör daczára ki akarják magukat vonni az alól, hogy a templom építési költségeihez hozzá kelljen járulniok. Mi nálunk a nazaréusok szoktak magukat ilyenformán kivonni az egyházi terhek viselésének kötelezettsége alól!

* Bőriparosok figyelmébe. A Keats és Mackay-fele bőr megmunkáló gépekből egy-egy darab talpvarró, bőrhástitó, talpszajtoló, ránavágó és rajzvágó gépből álló készlet a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium által megvásároltatván, a budapesti m. kir. technológiai muzeumban minden hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön a délutáni órákban a mestereknek, az esti órákban pedig a segédeknek f. é. márczius hó végéig gyakorlatilag fog bemutatni. Ezen gépek ipartestületek és magánosok által részletfizetés útján is megszerezhetők s az idevonatkozó beszerzési módzatokról f. é. február 15-ig az alólírt kereskedelmi és iparkamara hivatalában (N. Hatvan-utca 1445. sz. a.) a hivatalos órák alatt felvilágosítás szerezhető. Debreczen. 1891. január 21. A kereskedelmi és iparkamara.

* Kiállítás. Az 1892-ik évben az amerikai Santo-Paulóban amerikai continentális kiállítás fog rendeztetni. A kiállítási költségek fedezésére szükséges négy millió arany forintnyi tőke egy részvénytársaság által biztosított s a brasíliai kereskedelmi miniszter a kiállítandó tárgyak számára már is teljes beviteli vám és szállítási díjmentességet biztosított. Noha ezen kiállítás, melyre az abban résztvenni óhajtok figyelme ezennel felhívatik, — első sorban amerikai termékek bemutatását célozza, azonban az európai államoknak, a részvétel különös kívánságukra lehetőségessé fog tétetni. Debreczen 1891. január 21. A kereskedelmi és iparkamara.

* Tolvaj cseléd. Petmer Mari 15 éves cselédre azon gyanu hárult, hogy gazdájától 50 trtot elloptott. A gazdája fenyegetésére be is vallotta, hogy ő lopta el a pénzt, de a rendőrség előtt ismét megtagadta, azt mondván, hogy azért ismerte el, mert felt a gazdájától. A vizsgálatot folytatják.

* Gróf községi bíró. Komárommegye Szentpéter községben a napokban mertartott eljáró választás alkalmával egyhangulag és nagy lelkesedéssel gróf Zichy Vladimirt, gróf Zichy Gábor szentpéteri földbirtokos fiát választották meg községi bírónak. A megválasztott gróf a bírói tiszteletdíjat óvoda létesítésére fordítja.

* A Dunántúli közmivelődési egyesület legközelebb megkezdí működését. Az alapszabályokat a belügyminiszter kívánságához képest kipótolták, sőt már jóvá is hagyták, csak az egyesület pecsétjében használandó országos czimer használhatási engedélye szükséges az 1883. XVII. t. cz. értelmében a miniszterelnökségtől, a mi egy-két nap múlva megérkezik. A taggyűjtő iverk szétküldése azonban már megkezdődött s egyelőre tízezer ilyen iv fog szétküldetni a Dunántul intelligentiájához. A Dunántul összes főispánjai, alispánjai és polgármesterei, kik különben valamennyien az egyesület nagy választmányának tagjai beküldötték a törvényhatóságok választott és virilis tagjainak névjegyzékét a gyűjtőiverk szétküldése céljából az egyesület irodájába, mely ideiglenesen a bécsi-utcai Budapest szállóban helyeztetett el.

* Bába képző tanfolyam. Figyelmeztetnek mindazok, kik a nagyváradi m. kir. bábaképezdén az 1891. nyári tanfolyamra magukat állami segély mellett felvétetni óhajtják, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz czimzett, keresztlevelel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal ellátott folyamodványukat február hó 10-én hozzám küldjék be. Kelt Nagyváradon, 1891. január 20. Dr. Konrad Márk.

* Apróságok. Jól megfelelt. Visznek ezen a vonaton hízó marhát is? — kérdé a kalauztól egy jólmegtermett mészáros.
— Igen, igen, csak tessék felszállani! — kiáltotta vissza a kalauz.

Házassági bizonyítvány. Bíró (a panaszos nőhöz) saját állítása szerint, kegyed 8 évig együtt élt a báró urral. Nemde azt akarja ezzel mondani, hogy 8 év óta házasok?
— Igen, szogálatjára!
— Van házassági bizonyítéka?
— Oh igen, — két leány és egy fiu gyermekem!

Szigorlaton. Egy orvostanhallgató a fülgyógyászatból tesz vizsgát. Mar megelőzőleg megkéri a tanár assinsztensét, hogy tanítsa meg azon esetek ismeretére, melyek a szigorlaton valószínűleg elő fognak fordulni. Ez megis történik, s a jelölt vigan megy a szigorlatra. A terv csakugyan sikerül: egy már előtte ismeretes esetet kap; a beteget megvizsgálja és pompásan elfújja a diagnózist. A tanár maga is utánna akar látni a dolognak, megnézi a beteget, s ezt mondja a jelöltnek: »Mindezt csakugyan megláthatta volna ön, ha — előbb a vattát kivette volna a patienz füléből.«

A gyermekszobából. Jancsika (a látogatóban levő bácsihoz):
— Bácsi, nagyon megütöttem magad, amikor leestél?
— Nem estem én le, fiam; ki mondta, hogy leestem?
— A papa; azt mondta, hogy a — fejed lágyára estél!

Az állami közigazgatás kérdéséhez. Vázsonyi Vilmos Budapestről »A választási elv a külföldi közigazgatásban« című munkájára hirdet előfizetést. E munka célja kimutatni azt, hogy a külföldön éppen nem a kinevezési, hanem a választási rendszer az

uralkodó irányzat. A munka február hó elején jelenik meg s előfizetési ára 1 forint, — mely összeg szerzőhöz Budapestre (Csengeri-utca 52. szám. I. em. 6.) küldendő.

* Földrengés. Algirban, Gourayában földrengés következtében körülbelül negyven benszültt vesztette életét. A kárt fél millió frankra becsülik.

* Pincze tűz. Ma d. u. öt órakor Kohn kereskedő piacz-utcai 1711 számú háznál levő pincze-raktárában egy kanna petroleum meggyuladt s a láng szétfolyt a földön. A veszedelmes tüzet azonban még idejében elfojtották a tűzoltók.

* Roncsoló toroklob pusztít Hódmező-Vásárhelyen. Eddig 1176 ember betegedett meg, ezek közül 367 meghalt. Nemrég Debreczenben is fordult elő egy-két toroklob-betegedés, de a tisztifőorvos kedvező jelentése után az teljesen megszűnt s jelenleg nincs mitől tartanunk.

Magyar író — orosz nyelven. A »Ruszkij Vjesznik«, a Szent-Péterváron megjelenő tekintélyes orosz havi folyóirat, »Iz vengerszkij raszkazov« (Magyarországi elbeszélésekből) czim alatt Mikszáth Kálmán három novelláját hozza orosz fordításban. A novellák címei: »Duel« (A párbaj), »Dobrijak« (A jó ember), »Kukly malyenkovj carevny« (A király kisasszony bábit). Az elbeszéléseket Sarapov Szergej fordította oroszra, kinek a magyar eredetieket Szabó Endre küldötte meg.

Színház.

Szombaton a »Mikádó« adatott mint egy fél ház előtt.

Sullivan Arthur ezen művét sajátos excentrikus vonás jellemzi. Egyesítve van benne a kelet egyszerű monoton, de még is behizelgő zenéje, az angol lágymeleg, majdnem merev dallamaival és laikus fülekre nagy hatást, érdeklődést kelt sajátos, különleges hangszerelemével.

Az előadásról általánvéve nem sok jót mondhatunk, — Mindjárt a nyitánynál tapasztaltak, mint ha minden egyes zenésznek a karmesterrel együtt — az orra vére folyna, oly léleknélkül, mintegy robotból volt az lejátszva, s ugy látszik, hogy minden zenekari tag azon versenyzett, hogy melyik tud hamissabban játszani. Különösen a pástorsipos oly kriminális gixereket csapott, hogy ugyan türelmes keresztényeni fül legyen az, melyik meghallgatja s idegeirenem hat. — A karmester urat figyelmeztetjük még mind e mellett a dobok kezelőjére is, mert amit az véghez visz a saját nemes hangszerének kitérésében, az mar bosszantó. Kérjük, hogy a karmagy ur alkalmaztassa a zenekar játékhoz s ne harsogtassa szünet nélkül tul az egész ensemblet. Az első felvonás finaljának Es dur részletében pedig — ensembles — a zenekar az énekesekkel folytonos hadi lábon állott. Különben az egész operett folyamán észleltük a kedvtelenség vontatottság fejelmetlen, és fejelmetlenség nyomait. Vagy több szigorubb próbát kérünk; vagy ily készséggel s productióval a meg levő kevés publikumnak is elmegy a kedve színházba járástól. — Ellinger, Locsarekné, Ábrányi M. Szilassy J. ez utóbbi a második felvonásbeli G-dur-ariettával, Locsarekné az első felvonás finalában a romanceval — E-dur — keltettek nagyobb hatást s tüntek ki.

A madrigal nagyon szépen volt interpretálva Ellinger, Szilassy, Valentin, s Mátray J. által.

Balassának pedig semmi esetre sem szolgál előnyére az, hogy az operette léhaságaira akarja tehetségét pazarolni. Az sem egyéniségéhez, sem temperamentumához, sem egyáltalán művészi tehetségéhez nem fér. — Hegyessy már nem tag? Pou Baoh az ő szerepköre volna. Valentin belépő dalát — F-dur — s a duettet szépen énekelte. Andorfi mint Mikádó

kupléival szüni nem akaró, zajos derűtséget keltett, különösen az artézi kut, s a tüzoltók-ról szóló elezeivel.

*
A színházi műsor következőleg van megállapítva: január 26-án »Dózsa György«, 27-én: »Vörös sapka«, (Hatvani jutalomjáték), 28-án »Arany pók«, 29-én »Kornevillei harangok«, (Gyöngyi jutalomjáték), 30-án és 31-én »Becsület«.

Tegnap Uff király került színre, ezen zenei tekintetben szóra alig érdemes banalítás. Főbb szerepekben: Szilassy, Ellinger, Locsarekné, Püspöki, Hegyessy, Andorfi és — újra Balassa. Mind a közönség, mind az előadók jól mulattak.

T-r.

*
Hatvani Ede jutalomjátékára a »Veres sapka« Vidor Pál népszínműve adatik f. hó 27-én kedden. Felhívjuk a t. pártoló közönséget ezen érdekesnek ígérkező előadásra. Hatvani tehetséges s igen törekvő fiatal tagja szintársulatunknak, a ki minden bizonynyal megérdemli a közönség pártfogását.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Holnap, kedden 1891. január hó 27-en páros hértelenben:

Hatvani Ede jutalomjátékául: **A veres sapka.**

Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Irodalom és művészet.

»Tíz év alatt.« Ezzel a címmel adja ki szétszórtan megjelent munkáit Kisteleki Ede fiatal író, a ki bájos nyelvezettel megírt elbeszélései és költeményei után jóhangzásúvá tette a nevét. A vidéki író, a ki a budapesti irodalmi körök és társaságok révén nem ébreszthet érdeklődést a munkái iránt, tisztán a közönség pártfogására van utalva. Ez a közönség nevelő manapság az írókat. Erre a közönségre számít a rokonszenves fiatal író is, aki tehetséges tollának termékeit kiadni óhajtván, előjegyzésre kéri föl a művei iránt érdeklődő irodalombarátokat.

A főhercegnő király-hymnusa.

Mária Dorottya főhercegnő megzenésítette Komócsy József király hymnusát s a zeneművet Ormós Péterhez küldte Aradra. Ormós átadta a kéziratot az aradi philharmoniai-társulatnak, mely azt legközelebb betanulja és előadja.

Matejko új történeti festménye.

Krakóból jelentik, hogy Matejko egy nagy történeti képen dolgozik, melynek címe »Az 1791. máj. 3-iki alkotmány«. E kép a lengyel birodalomnak ugyszólván agóniáját fogja feltüntetni a legfontosabb politikai momentumokkal és a legkiválóbb államférfiakkal. A festmény a szabad lengyel alkotmány megalkotásának százéves jubileumára, mely ebben az évben fog megünnepeltetni, készül. Az alkotmány különben soha életbe nem lépett, de azért a százados emlékünnepe megülésére Krakóban és Galiciában nagy előkészületeket tesznek.

Arisztoteles ujonnan felfedezett munkája. A »Britisch muzeumban« őrzött régi papyrusok tanulmányozása közben az angol tudósok, mint már jelentettük, érdekes felfedezést tettek. Napfényre került Arisztoteles hírneve munkája Athén alkotmányáról, melyre a legrégebb keresztény írók mint forrásra hivatkoznak műveikben, de melyről eddig azt hitték, hogy elveszett. Plutarch is e munkából merítette életrajzi adatainak nagy részét. Arisztoteles e most felfedezett műve mintegy bevezetését, vagy jobban mondva magyarázatát képezi az ő »Politikájá«-nak s hatvan-

három fejezetből áll, abban a terjedelemben a mint Thukididesznel és Plutarchnál találjuk. E fejezetek közül 41 az atheni alkotmány időrendi fejlődésével foglalkozik, míg a többi a szerző idejében fenállott különböző hivatalok viselőinek kötelességeit írja le. A felfedezés azért érdekes, mert Athen történetének eddig néhány homályos részletét deríti fel s egészen más színben tünteti fel különösen Themisztokles részvétét az areopagus fenhatóságának megbuktatásában, mint azt az eddigi hagyományok reánk átszarmasztatták, mert Themisztokles e működését Arisztoteles tisztán önző érdekekre vezeti vissza. Az angol tudósok azt hiszik, hogy nemsokára ennél is újabb kézirat-felfedezésekkel fogják meglepni a világot, mert azt sejtik, hogy sikerülni fog Aeschylus és Szofokles több drámáját megismertetni a modern világgal, melyekről eddig azt gondolták, hogy örökre elveszték.

Közgazdaság.

Szarvasmarhák kivitele. Az oppelni kir. kormány újabb rendelete szerint szarvas marhák Ausztria-Magyarországból Leobschütz, Myslovitz, Oppeln, Ratybor, Bréma, Berlin stb. köztvághidjaira előállapotban a következő feltételek mellett vihetők be: 1. Az állatok származási és egészségi bizonyítvány mellett oly bizonyítványal is ellátandók, melyben igazoltatik, hogy az állatok származási helyén s 20 km. kerületében az elmúlt 3 hó alatt tüdőlob eset nem fordult elő 2. A német határ átlépésénél az orvosok által egészségesnek találtatottak az állatok. 3. Az állatok átrakás nélkül ólomzárolt kocsikban szállíttassanak a rendeltetési helyre. 4. A vágóhídon mielőbb levágassanak. 5. Ha a határszéli vizsgálatnál járvány állapítatik meg, a tovább szállítástól eltiltatnak. A bevétel Berlinbe Oderberg és Dzieditzén át keddi napon, a többi állomásokra Oderbergen át a szerdai napon eszközölhető. Az állatorvosok a szállítmány megérkezése előtti napon írásban vagy táviratilag értesítendők.

* **Sertéshizlalási kísérletek.** A hallei gazdasági egyetem híres tanára Maerker érdekes hizlalási kísérletekről tett jelentést és pedig 1. kukoriczával és finom rozskorpával, 2. Fehérrépával és főtt burgonyával és 3. a különböző sertésfajok gyarapodását illetőleg. 1. A kukorica a használt takarmány keverékénél ép olyan gyarapodást eredményezett mint a rozs. A gyarapodás 10 nap alatt rozses és árpatesztél 134 fontot tett; fele rozs és fele kukoriczánál 135 fontot, tiszta tengeri etetésnél 133 fontot. A mely tekintetében tehát 1 font kukorica 1 font rozst helyettesített. A szalonna megítélésénél azonban kitént, hogy a szalonna nagyon lágy, ha a sertéseket csak kukoriczával etetjük. 2. A finom rozskorpa fontja nem volt képes a rozst helyettesíteni. Rozson tartva a sertések átlag 93 fontot gyarapodtak 10 nap alatt, fele rozs fele korpán 87 fontot, korpán 85 fontot. A korpaetetésnél a szalonna is igen hitvány minőségű volt. — 3. Fehér czékklával kétféle etetési kísérletet tettek. Az egyiknél egy font rozs tíz font czékklával egyenlőnek vétetett. — A gyarapodás volt fele korpánál fele tejnél 10 nap alatt 76 font, egy negyed rozs, egy negyed répa és fél tejnél 83 font. A másik kísérletnél 1 font rozs 8 font fehérceklával vétetvén egyenlőnek, következő gyarapodás mutatkozott; fele rozs fele tejetetésnél 85 font; egy negyed korpa, egy negyed répa, egy fél tejetetésnél 86 font; fele rozs, egy negyed tejetetésnél 89 font, 8 font czékla helyettesített tehát 1 font rozst; és minthogy sertéseknél 1 font rozs megfelel 5 font tejnél, vagy 12 font savónak, érdekes azt látni, hogy a répaetetés az esetben is képes volt teljes helyettesítést adni, mikor a takarmány egy része elmaradt. A repából lett szalonna

is igen jó minőségű volt és nem állt a rozszalonna megett. Hogy czéklaetetéssel jó eredményt lehessen elérni, kezdettől fogva lassan kellett a sertéseket czékklára fogni. Az nem járja, hogy az etetést rozsszal kezdjük és aztán térjünk a czékla etetésre. 4. Főtt burgonyával való etetésnél 4 font burgonya vétetett egyenlőnek 1 font rozsszal. — Az átlagos gyarapodás 10 nap alatt következő volt: fele rozs fele tejtakarmány etetésnél gyarapodás 102 font; egy negyed rozs, egy negyed burgonya egy fél tejetetésnél 102 font; fél rozs egy negyed burgonya egy negyed tejtakarmány etetésnél gyarapodás 101 font. Ezen hármas kísérletnél 4 font főtt burgonyától annyira felvette magát a sertés, mint egy font rozstól vagy 6 font tejtől, vagy 12 font savótól. A burgonyával etetett sertések szalonnája jónak bizonyult. Ezenkísérleteknek gazdáink is hasznát vehetik annyiban, hogy a fehérceklával nagy mennyiségű szemes életet takaríthatnak meg az etetésnél. Olyan talajon, a hol egy hectáron 30 métermázsa burgonya terem, 480 métermázsa répát lehet természetien, mely sertésetetésnél 60 mm. gabonának felel meg, azzal tehát kétszer anynyi szalonnát produkálhatunk, mint ezzel. (G.-M.-K.)

Dijmérséklés élő baromfi küldeményekre. A kereskedelemügyi miniszter úgy a baromfi tenyésztők, mint a főváros környébi élelmészéi érdekében, a mult évben fennállott azon kedvezményt, mely szerint a Budapestre rendelt élő baromfi küldemények a m. kir. államvasutakon a rendes teherárú díjtételek fizetése mellett gyorsárúként szállítottak, a folyó évre nézve nemcsak megújította, hanem állandósította is, úgy, hogy most majdnem 50%-os mérséklésnek megfelelő kedvezményben a vidéki városok is részesülnek.

CSARNOK.

Kapitány-tó.

(Beszély.)

rtá: Nemes Károly.

VI.

Villámlás télen.

Évek multak el... Miklós ez alatt nevedett, ismeretekben gazdagodott és gyarapodott. Tanárai meg voltak vele elégedve, az iskola díszének tartották, és neveztek őt. Szülei nem titkolták örömeiket. Ugyanaz történt Annával is.

Évek teltek el, már haza kellett jönniök. Miklós haza jövetelét akkora halasztották, a mikor Anna jó: kölcsönös volt a két ház reménye, öröme.

Milyen boldog nap lesz az, midőn a soká nem látott s már czélt ért ifjat s a felserdült leányt vissza fogadhatja azon családi kör, mely szeretetből bocsátotta el, szeretetből nélkülözte s szeretettel magának, teljesen magáénak mondhatja megint !!

Közel volt az idő!

István állított be Miklósához D-ben. Felismerte benne a jegyző fiát. Mint földit szívesen s városias udvariasággal fogadta, meg is vendégelte.

Mikor elakartak válni, Miklósnak eszébe jut, hogy valamiről, a sok kérdések közt egészen megfeledkezett... Dehogy felejtkezett, hanem ilyen rossz hírű fiatal emberrel szemben nem mert, nem akart egy kérdést kockáztatni, bár mily nehezen esett is ez neki.

De István tuljárt az eszén; hiszen fufangosabb volt, mint bárki is.

— Igaz — mondja — valamiről a legfrisebb otthoni újságról egészen megfeledkeztem. Anna két-három hét mulva haza jó, már menyasszony. — Mondják, hogy igen szép leány lett.

Mintha villám ütött volna ezen szavakkal Miklós szívébe, elszorult keble, alig tudott szóhoz jutni a meglepetéstől.

Tartóztatta vendégeit, maradna még pár percig, míg egy pár sort ír, Cs—re.

Kinek írta a levelet? mit írt benne?
Annának írta azt, telve áldás és szerencse-kívánattal eljegyzésére.

... A hazában, az ország határain innen és túl, de a város környékén is dörgött és villámlott erősen — télen — dörgött az ágyu, villogott a fegyver, s ezen dörgés és villámlás közepett szikrát fogott minden honfi sziv.

Miklós szívében ama villám eme villámszikrával találkozott, kész volt az elhatározás, a tett követte ezt!

— Boldog voltam — írta a levélben — a remény fejében, hogy el nem felejtés. Mindennek vége. Éljetek boldogul. Annyi halálát már csak a multért is tartozom, hogy leendő boldogságokat előmozdítani igyekszem. ... elmegyek oda, a hol nektek a boldogságra jogot s magamnak vigaszt szerzek. Boldog, a ki feledni tud!

Ezt s hasonlót írt Miklós Annának s adta a levelet Istvánnak, hogy vigye haza, és adná át.

Szívesen! Hogy is ne vitte volna szívesen, hiszen tudta, azaz gondolta, hogy milyen tartalma lehet.

Olvasta Anna a levelet, kihull kezéből, nem tudja megérteni; olvasta egyszer, kétszer ... tizszer ... százszor ... nem csalódik a sorok valóságában: Miklós írta ... Miért írta? ... All, mint az elbűvölt bálvány, mely felett villámokat rejtő felleg kővályog, mignem lecsap s ledönti azt, hogy a perben heverjen.

Miklós anyjának, illetve szüleinek is írt levelet, tudatta velök, hogy harcolni ment, a hazának szüksége van honfiakra. Ezer bocsánatot kért, hogy tudtok nélkül határozott, de hiszen hivatkozálag édesatyja szavaira, tudja, emlékszik, hogy még mint gyermeknek beszélte el egykor, mit kell majd tenni a házáért. Elment volna oda még — ellenzésük dacára is.

De nem; hiszi és reméli szüleinek bocsánatát, áldását, sőt azt is, hogy édes atyjával találkozzanak még — a harcmezőn!

Az egyik család megsiratja a fiát, de mint a szabadságharc bajnokát, a másik Anna hervadása felett kesereg.

Melyik bánat nehezebb, én Istenem?!

Anna beteg lett, kevés remény maradt fent életéhez; olyan betegség dult keble mélyén, melyet e földön orvos nem csilapíthat, nem gyógyíthat; egyetlen orvosa hol jár most! Mit gondol felőle? hogy ő megcsalta a multat.

Órjög ama tudatlan, nem óhajt, nem akar élni — de mégis élnie kell, hiszen mondott a Miklós levele valamit, a mi őt az élethez köti.

Mi az?
— Hogy bódog, a ki feledni tud!
Egy gondolat villan meg agyában ...
Én nem tudok feledni, tehát nem vagyok boldog! — — —
És aztán?!

— — — Lehet-e boldog, a ki feledni nem tud?!

VII.

Az ismeretlen.

Tehát villámlott és dörgött a haza egén, s ezen dörgés és villámlás után a szabadság imádott napjának kelle a megtisztult eget és földet beragyognia. Amabban az isteni hatalmat imádjuk csodálva, emebben a mult hazafiúi lelkesedését csodálja a jelen.

Miklós bátorságának és vitézségének nem egy próbáját tette le. Rohant az ezer halál ölébe, a legveszélyesebb helyeken támadott. Peldányképevé lett bajnoktársainak. Ma közember, pár hét mulva hadnagy, két hó mulva már egy századot vezényelt rohamra, támadásra.

Az ellenség már jól ösmerte a vitéz ellenfelet, volt erre alkalma nap nap mellett elég. Naponta nagyobb csapatot vezényelnek ellene — de eredménytelenül.

Hire terjed a hazában.
Anna e hirre üdülni kezd, egy érzemény reszket át kebeleben, meglátni őt a csatában — s elégülnen halni meg.

Félig meddig fellabadott, felkelt, kardot kezd forgatni — atyja elment szinte a harczosok közzé.

Hetekig tartott a gyakorlat, míg nem ereje lassanként visszatért, a lelki erő maga után vonta a testi erőt is.

Egészséges lett, felölté atyja egyik fegyverzetét, lóra pattan siet a csatater felé s azt nem

nehéz volt feltalálni, hiszen az egész ország csatamező volt.

Tudta az irányt, tudta az utat, már az előörsökig jutott. Mint harczost ábocsátották a zárvonalon, minden akadály nélkül.

Miklós után kérdezősködik. Megmutatják neki a tájat, hol feltalálható.

A mint előtör, egyszerre trombita harcsog, dob pereg, ágyuk dörgése, ezer meg ezer puska lövése reszketeti meg a levegőt ... lova ágaskodik, tombol a deli lovag alatt; meg-rántja a zabolát, és rohan előre.

A csata megkezdődött, folyton haladt előre, mignem oda jut, hol legsűrűbb a golyók zápora.

— Itt kell őt megtalálnom! gondolá magában.

Jól számított, nem csalatkozott; felismeré Miklóst épen abban a pillanatban, midőn tulnyomó erővel támadtatott meg, egy ellenséges harczos már kardját emeli, midőn Anna jó előtérbe: s így megmenti a vitézt.

Kinek köszönje megmentését, hol van a daliás bajnok, kit mindenki csodált, hová lett, nem tudja senki.

Eltűnt, de azért visszajött harcolni — naponta.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő és **Dr. Bakonyi Samu** főszerkesztő.

Eladó ház és föld.

1139. számú kis mester-utcai ház és hozzá tartozó ondódi föld, továbbá a nagyhatvan-utcai szőlőben levő 2 nyilas szőlő eladó.

Értekezhetni lehet

Magyar János,

Szent-Anna-utca 2527. számú lakásán.

VASUTI MENETREND.

(Október 1-től.)

Debreczenből indul:		Ó	P
B.-Pest—N.-Várad felé (gyv.)	d. e.	8 2	
" " " "	d. u.	1 57	
" " (csak N.-Várad felé)		3 35	
" " N.-Várad	este	10 —	
Szatmár felé	d. u.	3 30	
" " (gyors v.)	este	8 04	
" " " "	éjjel	2 50	
Kassa felé	d. e.	6 31	
" " " "	este	7 40	
" " (m. á. v. indóh.	d. u.	3 22	
Nánás felé: { " " " "	reggel	5 28	
{ " " " "	d. u.	3 38	
{ vásártérről	reggel	5 44	
Debreczenbe érkeznek:			
B.-pest—N.-Váradról ér.	éjjel	2 5	
" " (csak N.-Várad felől)	reggel	7 33	
" " " "	d. u.	3 45	
" " (gyorsv.)	este	7 09	
Szatmárról	reggel	8 11	
" " " "	délbe	12 27	
" " " "	este	9 15	
Kassáról	reggel	8 06	
" " " "	este	9 11	
" " (m. á. v. indóh.	reggel	8 01	
" " " "	este	6 05	
Nánásról: { " " " "	reggel	7 53	
{ " " " "	este	5 56	
Budapestről Debreczenbe indul:			
" " " "	reggel	7 35	
" " (gyorsvonat)	d. u.	2 —	
" " " "	este	9 25	

130.

AZ „ISTVÁN“ GÖZMALOM TÁRSULAT

ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

	100 kiló.
A. Asztali dara nagy és aprószemű	16.—
B. Szinte " középszerű	15.—
C. Királyliszt	15.—
1. Lángliszt	14 80
2. Montliszt	14 04
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	14 20
4. " " 2-od "	13 80
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	13 20
6. Szinte " 2-od "	12 40
7. Közép kenyérliszt 1-ső rendű	11 80
8. Szinte kenyérliszt 2-od rendű	11 —
8 1/4 Barna " 1-ső "	10 20
8 3/4 Szinte kenyérliszt 2-od " á 70 kg.	9 —
9. Lángliszt " " 70 "	7 60
10. Veres liszt " " 50 "	—
11. Fírom korpa zsákkal " " 50 "	4 60
12. Durva korpa zsákkal " " 50 "	4 20

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-töli engedmény a fennemlített egyezmény folytán szintén beszünttetett. Debreczen, 1890. nov. 21.

Rickl József Zelmos DEBRECZENBEN.

Ajánl

„ASTRALINE“

nevű legjobb **salon petroleumot**, mely nem robban még 70° C. mellett sem. Igen alkalmas minden szoba világításra, mert nem füstöl és nem terjeszt semmi szagot továbbá **igen olcsó árak mellett**

király-petroleumot

Angol fehér, Ananás, Jamaicai, Cuba, Brazília

RUMOKAT,

CARAVÁN CSALÁDI THEAT

és **thea süteményeket**

Különös figyelmébe ajánlva a mélyen tisztelt közönségnek a mai kornak megfelelő orvosilag rendelt

Franczia cognacot

ugy belföldi leghiresebb világosít, a melyek nagy raktáron vannak.

UJONAN FELSZERELT GONDY és EGEY FÉNYIRDÁJA.

(Csupán Teleky-utca 6-ik szám alatt.)

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy az **egész monarchiában legnagyobb** ösmert és páratlan szerkezetű **uj üveg fedéllel ellátott** műtermünket minden e szakmánkba vágó kellékekkel ujonnan felszereltük. Nevezetesen:

I. Français Antiplanet objectiv, egy méter átméretű Camera-val. Életnagyságu fényképek közvetlen felvételére.
II. Egy kisebb objectiv pillanatnyi záróval. Felvételi időtartama: 200-ad másodperc. Gyermekek, állatok s mozgó tárgyak biztos felvételére.

III. Különböző diszletek:

1) 8 darab háttér a híres velencei festő **Moro** által festve: Salon, diszterem, templom belseje, téli táj, parkos, sziklás, tavas s sás tájak, és a hátterekhez kellő előtérrel.

2) balusterek, oszlopok, lépcsőzetek, zsamojok, emelvények, hinták, csónak.

IV. Staffage-ok:

1. A legkülömböző gyermekjátékok, zenelő órák a gyermeki kedélyek felelevenítésére.

2. Állatok: kutyák, galambok, tyukok.

3. Disz és közönséges korsók, ékszertartók és vázák.

V. Disznövények, fővegyes és gypes ponyvák, selyemterítők, függönyök.

VI. Virágok: cserepes, kézi, és menyasszonyi bouquet-ok, guirland-ok, pálmák, Makart-boquet-ok.

VII. Uj mellékterem, melyben a felvett kész fénykép kifestéséhez szükséges színvázlat közvetlen a természet után — egy negyed órai ülés alatt — elkészítetik.

VIII. Igy műtermünk minden kigondolható eszközökkel és staffageokkal végleg el lévén látva, képesek vagyunk: Minden tetszés szerinti rajz vagy festmény után egy egyes, mint több személyből álló — egész 60 személyig — festői csoportozatot a leghivebben utánozva magában a műteremben (nem udvaron) előállítani. Kéretik tehát a t. hölgyközönség a divatlapokban vagy más képes lapban megfelelő egyéniségükhöz mért tetszetős pose-okat magukkal elhozni, legalább izlése és kívánsága felől tájékozást nyujt. Fényképeket nem kérünk. — Célunk épen nem chablon-szerű fényképeket, de festői rajzokat fényképezve visszaadni modelleinkben.

25 éven át a szenvedély legbensőbb érzetével folytatott üzletünk hü pártolását azzal véljük a t. közönségnek leghálásabban viszonzni, hogy az *árakat* szem előtt tartva mindig a legfinomabb kivitelt, a *legolcsóbbra* szabtuk.

Kirakatainkban és műtermünkben csak saját terményeink vannak kiállítva.

Kiváló tisztelettel:

GONDY és EGEY.

H I R D E T É S E K

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**
fölvétetnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához (csapó-utca, 383. sz.), vagy egyenesen a kiadóhivatalba [nagy-uj-utca, 1702. sz.] küldendők